

MAKÜ

BURDUR MEHMET AKIF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

T.C.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

21. YÜZYIL BECERİLERİ TEMELİNDE GENÇLERDE PROFESYONEL GELİŞİMİ VE YAŞAM BECERİLERİNİ DESTEKLEME PROJESİ

**AKADEMİ ve SEKTÖR
TEMSİLCİLERİ ÇALIŞTAYI**

17 Ekim 2022

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

**21. YÜZYIL BECERİLERİ TEMELİNDE GENÇLERDE PROFESYONEL GELİŞİMİ
VE YAŞAM BECERİLERİNİ DESTEKLEME PROJESİ**

AKADEMİ VE SEKTÖR TEMSİLCİLERİ ÇALIŞTAYI

17 Ekim 2022- LAVANTA TEPESİ OTELİ

ÇALIŞTAY DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Adem KORKMAZ, Rektör, Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Firdevs SAVI ÇAKAR, Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Özlem TAGAY, Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Umut YANARDAĞ, İktisadi ve İdari Bilimleri Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILINÇ, Eğitim Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Hacer TEKERCİ, Eğitim Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ÇATAL, MAKÜ TTO

Dr. Öğr. Üyesi Seher YASTIOĞLU, MAKÜ Burdur Gelişim Merkezi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk OKTAR, MAKÜ Burdur Gelişim Merkezi

Öğr. Gör. Veysel DAL, MAKÜ KARGIS

Öğr. Gör. Dr. Duygu Burcu GÖNÜLAÇAR GÜVENDİ

RAPORUN HAZIRLANMASI

Prof. Dr. Firdevs SAVI ÇAKAR, Eğitim Fakültesi

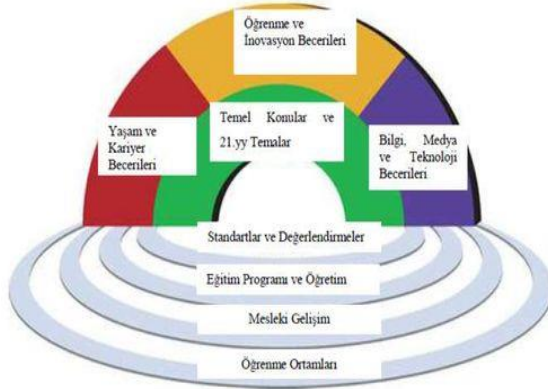
Öğr. Gör. Kıvanç UZUN- KARGIS

Öğr. Gör. Dr. Hakan ACAR- MAKÜ PDRMER

1.Çalıştayın Amacı ve Kapsamı

Çağın genç nüfusunu çok yönlü geliştirmeyi ve desteklemeyi amaçlayan üniversite dönemi, akademik yeterliklerin yanı sıra; kişisel, sosyal ve yaşam becerileri ile birlikte kariyer yaşamı için gerekli bilgi, beceri, değerler ve yeni yüzyılın tüm beklentilerini karşılamaya çalışan bir süreç olarak değerlendirilmelidir. Günümüzde üniversitelerin temel amacı, odağında gençleri bütüncül bir anlayışla ele alan misyon ve vizyon ışığında 21. yüzyılın gereksinimlerine uygun donanımlı bireyler yetiştirmek olmalıdır. Bu bağlamda değişen dünyada, 21. yüzyıl bireylerinin inşasında üniversitelerin rollerinin yeniden tanımlanması zorunlu bir hal almıştır. Bu kapsamda Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi “21. Yüzyıl Becerileri Temelinde Gençlerde Profesyonel Gelişimi ve Yaşam Becerilerini Destekleme Projesi” ile gençlerin bir bütün olarak gelişimini ele alan modeller ve uygulamalar geliştirmeyi hedeflemektedir. **Bu proje ile öğrencilerin kendilerini profesyonel alanda nasıl geliştireceği ve farklı gelişim alanları ve kariyer planlarını nasıl bütünleştireceği ve mezuniyet sonrası yaşamda istenilen nitelikli birey profiline nasıl ulaşacakları sorusuna odaklanılmıştır.**

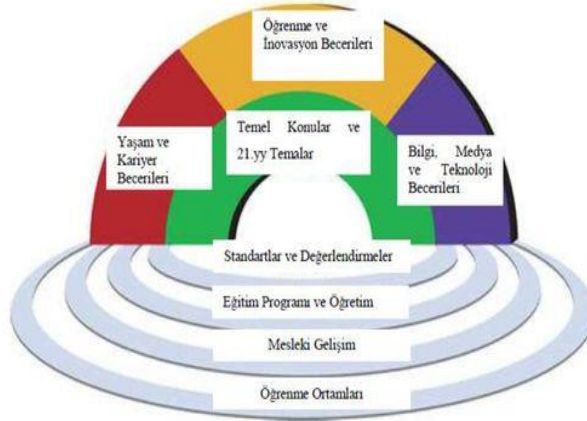
21. yy Becerileri

Şekil 2.1. Yirmi birinci yüzyıl Becerileri (PFC, 2007)

- Temel problem;
 - bireylerin öğrenim hayatı boyunca öğrendikleri ve kazandıkları beceriler ile öğrenim hayatı sonrasında ihtiyaç duydukları beceriler arasındaki büyük fark
- Günümüz öğrenenlerinin kazanması gereken beceriler 21. yy becerileri olarak raporlaştırılmıştır.
- Bu beceriler temel konular etrafında oluşturulmuş 3 beceriden oluşur.
 - Temel Konular (Matematik – Fen – Yabancı dil- Tarih – Coğrafya vb.)
- Bu becerilerin hemen altında ise destek sistemleri yer alır
 - Öğrenme Ortamı
 - Mesleki Gelişim
 - Standartlar ve Değerlendirmeler (Ölçme)
 - Eğitim Programı ve Öğretim (Müfredat)

21. yy Becerileri

Şekil 2.1. Yirmi birinci yüzyıl Becerileri (PFC, 2007)

- Temel konuların etrafında ise ihtiyaç duyulan 21. yy becerileri yer alır.
- 1. Öğrenme ve İnovasyon Becerileri
 - a. Yaratıcılık ve İnovasyon
 - b. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme
 - c. İletişim ve İşbirliği
- 2. Yaşam ve Kariyer Becerileri
 - a. Esneklik ve Uyum Yeteneği
 - b. Girişim ve Kendini Yönlendirme
 - c. Sosyal ve Kültürlerarası Arası Beceriler
 - d. Liderlik ve Sorumluluk
- 3. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri
 - a. Bilgi Okuryazarlığı
 - b. Medya Okuryazarlığı
 - c. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliliği

21. YÜZYIL BECERİLERİ VE ALT BECERİLER

1-Öğrenme ve	Yaratıcılık ve Yenilenme	Yaratıcılık; bir şeyleri yeni yollarla (kavramsal ya da sanatsal olarak) bir araya getirme, yeni bir şeyler inşa etme, olağandışı veya alışılmadık durumları kullanarak ilginç bir durum oluşturmak için çalışmak olarak tanımlanabilir. Yenilenme; katma değeri ve ticari bir değeri olan yenilik olarak tanımlanabilir. Yaratıcılık becerisine sahip öğrenciler; geniş kapsamda, bir fikir oluşturma tekniği kullanma (beyin fırtınası gibi), yeni ve değerli fikirler yaratma, yaratıcı fikirler geliştirme, kendi fikirlerini ayrıntılı bir şekilde inceleme, analiz etme ve değerlendirme gibi özelliklere sahip olmalıdır.

Yenilenme Becerileri	Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	Eleştirel Düşünme; doğru analizler, çıkarımlar ve değerlendirmeler yapma ile tümevarımlı ve tümdengelimli akıl yürütmeyi içerir. Eleştirel düşünme becerisine sahip öğrenciler; duruma uygun olarak çeşitli akıl yürütme türlerini (tümevarım, tümdengelim vb.) kullanma, karmaşık sistemlerde genel sonuçların üretilmesi için bütünü bir parçasının birbiriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu analiz etme, alternatif bakış açılarını analiz etme ve değerlendirme, analiz sonuçlarına dayanarak bilgileri yorumlama ve sonuç çıkarma ve öğrenme deneyimlerini ve süreçlerini eleştirel olarak düşünme gibi özelliklere sahip olmalıdır. Problem çözme; bir hedefin gerçekleşmesi veya bir sorunun aşılması için gerekli olan zihinsel basamaklar olarak tanımlanabilir. Problem çözme becerisine sahip öğrenciler; bilinmeyen farklı türdeki problemleri hem geleneksel hem de yenilikçi yollarla çözmek, çeşitli bakış açılarını açıklamak ve daha iyi çözümler bulmak için kayda değer sorular sorma ve tanımlama özelliklerine sahip olmalıdır.
	İletişim ve İş birliği	İletişim becerisi; sözlü, yazılı ve sözsüz iletişim becerilerini çeşitli biçimlerde ve bağlamlarda etkin biçimde kullanarak düşünce ve fikirleri ifade etme, etkin bir dinleyici olma ve farklı ortamlarda (çok dilli dâhil) etkin bir şekilde iletişim kurma olarak ifade edilebilir. İşbirliği becerisi; çeşitli gruplarla etkili ve saygılı bir şekilde çalışabilme becerisi göstermek, ortak bir hedefi gerçekleştirmek için gerektiğinde ödün vermeye istekli olmak ve ortak çalışma sorumluluğunu üstlenerek her ekip üyesi tarafından yapılan bireysel katkıları değerlendirebilmek olarak ifade edilebilir.
2-Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Bilgi Okuryazarlığı	Bilgi okuryazarlığı; bilgiyi bulma ve bilgiyi kullanabilme becerisidir. Bilgi okuryazarı olan bireyler: • Bilgiye ilişkin tüm kaynakları sentezler ve bunları ihtiyaçlarına göre nasıl kullanabileceğini bilirler. • Bilgi ve bilgi kaynaklarını eleştirel bir gözle değerlendirilir. • Bilgiye nasıl erişeceğini bilirler. • Bilgiyi nasıl değerlendireceğini bilirler. • Bilgiyi nasıl kullanacağını bilirler. • Bilgiyi nasıl yöneteceğini bilirler. • Bilgiye erişmede ve bilgiyi kullanmada etik ve yasal konuları bilirler.
	Medya Okuryazarlığı	Medya Okuryazarlığı; birçok medya türünü okuyabilme ve oluşturabilme becerisidir. Medyaya erişme, analiz etme, değerlendirme ve oluşturma gibi yetenekler içerir. Medya Okuryazarlığı becerisine sahip bireyler: • Eleştirel düşünme becerileri gelişmiştir. • Yeni fikirleri değerlendirebilir kendi medya mesajını oluşturup yayabilirler. • Medyadaki mesajların nasıl ve neden oluşturulduğunu bilirler. • Etik ve yasal konuları bilirler. • Mesajları anlamada inanç, dünya görüşü ve önyargıların etkili olduğunu bilirler.
	Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT) Okur-Yazarlığı	BİT Okuryazarlığı; iletişim araçlarını ve teknolojisini kullanma yeteneğidir. Bireyin bilgiye ulaşması, tanımlaması ve sunması yeteneğidir. BİT becerisine sahip bireyler;

		• Teknolojiyi mesleki, akademik ve günlük yaşamlarında etkili olarak kullanırlar. • Bilgi teknolojilerine erişimde ve kullanımda yasal ve etik konuları bilirler.
3-Yaşam ve Meslek Becerileri	Esneklik ve Uyum	Esneklik ve uyumluluk becerisine sahip öğrenciler; değişikliğe uyum sağlama, değişen rollere, iş sorumluluklarına, programlara ve bağlamlara uyum sağlama, övgü, başarısızlık ve eleştirileri olumlu karşılama, özellikle çok kültürlü ortamlarda pratik çözümlere ulaşmak için çeşitli görüş ve düşünceleri anlama ve dengeleme özelliklerine sahip olmalıdır.
	Girişimcilik ve Öz-Yönelim	Girişimcilik ve öz yönelim yönetme becerisine sahip öğrenciler; hedefleri ve zamanı yönetme, hedefleri somut ve somut olmayan başarı kriterlerine göre belirleme, taktik (kısa vadeli) ve strateji (uzun vadeli) hedeflerini dengeleme, bağımsız olarak çalışma, kendini yönlendiren öğrenenler olma ve yaşam boyu bir süreç olan öğrenmeye bağlılığını gösterme özelliklerine sahip olmalıdır.
	Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	Sosyal ve kültürlerarası etkileşim becerisine sahip öğrenciler; başkalarıyla etkili bir şekilde etkileşimde bulunma, dinleme ve konuşma için uygun zamanları bilme, çeşitli gruplarda etkili bir şekilde çalışma, kültürel farklılıklara saygı duyma ve farklı sosyal ve kültürel geçmişe sahip kişilerle etkili bir şekilde çalışma, yeni fikirler yaratmak ve yenilik ve iş niteliğini artırmak için sosyal ve kültürel farklılıkları geliştirme özelliklerine sahip olmalıdır.
	Liderlik ve Sorumluluk	Liderlik ve sorumluluk becerisine sahip öğrenciler; başkalarını bir hedefe yönlendirmek ve rehber olmak için kişilerarası beceriler ile problem çözme becerilerini kullanma, ortak bir hedefi gerçekleştirmek için başkalarının güçlerini geliştirme, etki ve güç kullanımında dürüstlük ve etik davranış sergileme ile başkalarına karşı sorumlu davranma özelliklerine sahip olmalıdır.
	Üretkenlik ve Sorumluluk	Üretkenlik ve sorumluluk becerisine sahip öğrenciler; işin zamanında ve kaliteli yapılabilmesi için yüksek standart ve hedefler belirleme, hedeflere ulaşma, titiz ve olumlu iş etiği sergileme (örneğin, işe zamanında gelmek ve güvenilir olmak) özelliklerine sahip olmalıdır.

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi “21. Yüzyıl Becerileri Temelinde Gençlerde Profesyonel Gelişimi ve Yaşam Becerilerini Destekleme Projesi” kapsamında, proje paydaşları olan öğrenci-akademisyen ve sektör temsilcilerinin katılımıyla düzenlenecek çalıştaylardan elde edilen sonuçların projenin odaklandığı temel ihtiyaçların belirlenmesine ve gençlerin bu yönde desteklenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede planlanan “Öğrenci ve Akademisyen Çalıştayı” ile öncelikle üniversitenin akademik, sosyal ve kariyer alanlarına yönelik mevcut durumun anlaşılması hedeflenmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin profesyonel gelişimleri ve yaşam becerileri ihtiyaçlarını belirleyebilmek ve üniversitenin dış paydaşlarının, genç iş insanlarından beklentilerinin ve bununla birlikte sektörel deneyimlerin

beraberinde getirdiği taleplerin anlaşılması planlanmaktadır. Tüm bu sonuçlarla birlikte toplumun inşasında önemli bir yeri olan üniversitenin, rol ve sorumluluklarına yeni bir bakış açısı kazandırılması amaçlanmaktadır. **Bu çalıştayın özel amacı ise gençlerin 21. yüzyıl becerileri temelinde nasıl bir profesyonel gelişim planlayacaklarını ve yaşam kurgulayabileceklerini onlara akademik eğitim sürecinde fark ettirmek ve geliştirmek.**

2.Yöntem

“21. Yüzyıl Becerileri Temelinde Gençlerde Profesyonel Gelişimi ve Yaşam Becerilerini Destekleme” Projesi öğrenci çalıştayı 17.10.2022 tarihinde Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nin akademisyenlerinin ve sektör temsilcilerinin katıldığı iki oturumla gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda ihtiyaç duyulan veriler her biri 8 ila 12 arasında katılımcıdan oluşan toplam 8 odak grup görüşmesinden elde edilmiştir. Odak grup görüşmelerinde her bir masada bir raportör ve moderatör olmak üzere toplam 8 raportör ve 8 moderatör bulunmaktadır. Veriler raportörler aracılığıyla yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Her bir odak grup görüşmesi iki farklı oturumdan oluşmaktadır. Oturumlar yaklaşık 90 dakika sürmüştür. Soru ve yanıt dayalı olarak yarı yapılandırılmış mülakat formları ile yapılan odak grup görüşmelerinde birinci oturumda üç, ikinci oturumda iki soru olmak üzere toplam 5 adet açık uçlu ve yorum gerektiren sorular yer almıştır. Sorular oluşturulurken net ve anlaşılır olmasına özen gösterilmiştir. Odak grup görüşmeleri neticesinde elde edilen verilere içerik analizi yapılmış ve açık uçlu kodlama yöntemi kullanılarak kodlanmıştır. Daha sonra kodları belirli kategoriler altında toplayabileceği düşünölen 5 adet tema belirlenmiştir.

Temalar Sektörün İhtiyaç Duyduğu İşgücü Profiline:

- [1] Öğrenme ve yenilenme becerileri,
- [2] Kişisel-sosyal yaşam alanı,
- [3] Profesyonel gelişim alanı,
- [4] Dijital yaşam yeterlilikleri,
- [5] İş Yaşamına ve sosyal yaşama uyum olarak şekindedir.

3.Çalıştay Katılımcılarına İlişkin Bilgiler

Proje toplantısı 17 Ekim 2022 tarihinde Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nden 40 akademisyen, 16 öğretim görevlisi ile sektörde çalışan 44 farklı sektör temsilcisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Proje toplantısı organizasyonu kapsamında düzenlenen çalıştayın katılımcı profili Tablo-1’de sunulmuştur:

Tablo 1. *Çalıştay katılımcılarına ilişkin bilgiler*

Sıra No	Organizasyona Katılanlar	Katılımcı Sayısı
1	Öğretim Üyesi (Prof., Doç. ve Dr. Öğr. Üyesi)	40
2	Diğer Öğretim Elemanları (Öğr. Gör. ve Arş. Gör.)	16
3	Sektör Temsilcileri	44

4.Verilere İlişkin Analiz Sonuçları

Çalıştay kapsamında yukarıda bahsedilen akademik birimlerden gelen öğrencilerin ve akademisyenlerin “21. Yüzyıl Becerileri Temelinde Gençlerde Profesyonel Gelişimi ve Yaşam Becerilerini Destekleme Projesine” ilişkin görüşleri ve önerileri aşağıda özetlenmiştir.

4.1.Sektör Temsilcilerinin Görüşlerine İlişkin Analiz Sonuçları

Çalıştay sonucunda elde edilen sektör temsilcileri görüşleri; öğrenme ve yenilenme becerileri, kişisel-sosyal yaşam alanı, profesyonel gelişim alanı, dijital yaşam yeterlilikleri, iş yaşamına ve sosyal yaşama uyum olmak üzere beş genel tema altında sunulmuştur.

4.1.1. Sektörün İhtiyaç Duyduğu İşgücü Profilinde, Öğrencilerin Sahip Olması Gereken ‘Öğrenme ve Yenilenme Becerileri’ ne Yönelik Görüşler

Odak grup görüşmesi sonucunda, öğrencilerin öğrenme ve yenilenme becerileri ve ihtiyaçlarının belirlenmesinde ulaşılan tüm görüşler ise Tablo-2’de sunulmuştur.

Tablo-2. *Öğrencilerin Öğrenme ve Yenilenme Becerileri ve İhtiyaçları*

Kodlar	Frekans*
▪ Uygulamalı Eğitimin Ön Plana Çıkarılması	18
▪ Erken Staj İmkanları	17
▪ Etkin İletişim Becerisinin Geliştirilmesi	17
▪ Uygulamalı Eğitimlerde Akademi ve Sektör Uyumu	15
▪ Akademi ve Sektörün İş Birliği İçinde Olması	13
▪ Temel Beceri ve Kişisel Gelişim Eğitimleri	12
▪ Eleştirel/Sorgulayıcı Birey Yetiştirilmesi	12
▪ Çözüm Odaklı Yaklaşım Becerisi	12
▪ Doğru Staj Oryantasyonu ve Yönlendirmesi	10
▪ İnovatif ve Yaratıcı Düşünme	9

▪ Yabancı Dil Gelişiminin Sağlanması	8
▪ Kriz Yönetimine Sahip Olma	8
▪ Uygulama Becerisi Kazandırma	8
▪ Danışmanlık Sisteminin Geliştirilmesi	7
▪ Teknoloji Okur-Yazarlığı	5
▪ Özgüvene Sahip Bireyler Yetiştirme	5
▪ Güvenilir Bilgiye Ulaşma	4
▪ Ofis Program Bilgisi	4
▪ Bölgesel Otel Planlaması Yapılmalı	4
▪ Alt Branş ve Meslek Tanımlarının Yapılması	4
▪ Eğitime Dijital Entegrasyonunun Sağlanması	3
▪ Etkili Sunum Becerilerinin Geliştirilmesi	3
▪ Proje Yönetimi Becerisi	3
▪ Nitelikli Akademik Personel Yetiştirilmesi	3
▪ Laboratuvar Eksikliklerin Giderilmesi	3
▪ Spesifik Sertifika Programları	3
▪ Kariyer Hedefine Sahip Olma	3
▪ Hazır-bulunurluk Düzeylerinin Tespit Edilmesi	3
▪ Finansal Okuryazarlık Bilgisinin Arttırılması	3
▪ Sanal Uygulama Derslerinin Arttırılması	3
▪ Uluslararası Yarışmalar Düzenlenmesi	2
▪ Kişisel ve Bireysel Farklılıkların Önemsinmesi	2
▪ Sektör Ziyaretlerinin Arttırılması	2
▪ Sektörün Eğitimlere Katılması	2
▪ İş Hayatı Hakkında Temel Eğitim Verilmesi	2
▪ Akademik Baskı/Sınav Sisteminin Değiştirilmesi	2
▪ İleri Düzey Üniversitelerin Uygulamalarını Takip Etme	1
▪ Bölgesel Odaklı Genel Bilginin Arttırılması	1
▪ Temel Düzeyde Yazılım Bilgisi Kazandırılması	1
▪ Öğrencilere Daha Fazla Maddi Proje Desteklerinin Verilmesi	1
▪ Girişimci Öğrenci Yetiştirilmesi	1
*Frekans: Katılımcılar tarafından ifade edilme sıklığı	

Tablo-2’de öğrencilerin öğrenme ve yenilenme becerileri ve ihtiyaçlarına yönelik görüşler incelendiğinde, “uygulamalı eğitimin ön plana çıkarılması” en kritik unsur (f=18) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte katılımcıların, “erken staj imkanları” (f=17), “etkin iletişim becerisinin geliştirilmesi” (f=17), “uygulamalı eğitimlerde akademi ve sektör uyumu” (f=15), “temel beceri ve kişisel gelişim eğitimleri” (f=12) ve “eleştirel/sorgulayıcı birey yetiştirilmesi” (f=12), çözüm odaklı yaklaşım becerisi (f=12), “doğru staj oryantasyonu ve yönlendirmesi” (f=10) konularını da diğer önemli unsurlar arasında sıraladıkları anlaşılmaktadır.

Tablo-2 incelendiğinde ilk sıralarda yer almayan, kısmen daha düşük ifade edilme sıklığına sahip öğrencilerin öğrenme ve yenilenme becerileri ve ihtiyaçları ilişkin kritik unsurlar ise, “inovatif ve yaratıcı düşünme” (f=9), “yabancı dil gelişiminin sağlanması” (f=8), “kriz yönetimine sahip olma” (f=8), “uygulama becerisi kazandırma” (f=8), “danışmanlık sisteminin geliştirilmesi” (f=7), “teknoloji okur-yazarlığı” (f=5), “özgüvene sahip bireyler yetiştirme” (f=5), “güvenilir bilgiye ulaşma” (f=4), “ofis program bilgisi” (f=4), “bölgesel otel planlaması yapılmalı” (f=4), “alt branş ve meslek tanımlarının yapılması” (f=4), “eğitime dijital entegrasyonunun sağlanması” (f=3), “etkili sunum becerilerinin geliştirilmesi” (f=3), “proje yönetimi becerisi” (f=3), “nitelikli akademik personel yetiştirilmesi” (f=3), “laboratuvar eksikliklerin giderilmesi”(f=3), “spesifik sertifika programları” (f=3), “kariyer hedefine sahip olma” (f=3), “hazır-bulunurluk düzeylerinin tespit edilmesi” (f=3), “finansal okuryazarlık bilgisinin artırılması” (f=3), “sanal uygulama derslerinin artırılması” (f=3), “uluslararası yarışmalar düzenlenmesi” (f=2), “kişisel ve bireysel farklılıkların önemsenmesi” (f=2), “sektör ziyaretlerinin artırılması” (f=2), “sektörün eğitimlere katılması” (f=2), “iş hayatı hakkında temel eğitim verilmesi” (f=2), “akademik baskı/sınav sisteminin değiştirilmesi” (f=2), “ileri düzey üniversitelerin uygulamalarını takip etme” (f=1), “bölgesel odaklı genel bilginin artırılması” (f=1), “temel düzeyde yazılım bilgisi kazandırılması” (f=1), “öğrencilere daha fazla maddi proje desteklerinin verilmesi” (f=1), “girişimci öğrenci yetiştirilmesi” (f=1) şeklindedir.

4.1.2. Sektörün İhtiyaç Duyduğu İşgücü Profilinde, Öğrencilerin Sahip Olması Gereken ‘Kişisel-Sosyal Yeterlilikleri’ ne Yönelik Görüşler

Odak grup görüşmesi sonucunda sektörün ihtiyaç duyduğu işgücü profilinde, öğrencilerin sahip olması gereken ‘Kişisel-Sosyal Yeterlilikleri’ ne yönelik tüm görüşler Tablo-3’te sunulmuştur.

Tablo-3. Öğrencilerin Sahip Olması Gereken ‘Kişisel-Sosyal Yeterlilikleri’ ne yönelik Görüşler

Kodlar	Frekans*
▪ Etkili İletişim Becerisi ve Üslup	15
▪ Yabancı Dil Becerisi	15
▪ Özgüven	9
▪ Sosyal Etkinliklere Katılım (Alanına Özgü Güncel Etkinlikler, Spor, Sanat vb.)	8

▪ Sektöründeki Güncel Gelişmelerin Takibi	7
▪ Zaman Yönetimi	6
▪ Sosyal Medya Okuryazarlığı ve Kullanımı	5
▪ Öğrenci Kulüplerine Aktif Katılım	5
▪ Sosyal Uyum Becerisi	5
▪ Eleştirel Düşünme	4
▪ Liderlik Becerisi (Yönetim Becerisi vb.)	4
▪ Takım Çalışması	4
▪ Network Oluşturma Becerisi (Linkedin, Kariyer Fuarları vb.)	4
▪ Hizmet Yönelimi	4
▪ Hızlı Düşünebilme Becerisi	4
▪ İçsel Motivasyon	4
▪ Çalışma Yaşamına Dair Haklarını Bilmek ve Aramak	3
▪ Empati Becerisi	3
▪ Birey ve İş Uyumu Bilinci	3
▪ Sosyal İstismara İlişkin Farkındalık Bilinci	3
▪ Kendini Tanıma ve Farkındalık	3
▪ Etkili Sunum Becerisi	3
▪ Kültürel Farklılıkları Kabul	3
▪ Öğrenme Merakı	3
▪ Özerklik	3
▪ Sorumluluk Alma Bilinci	3
▪ Fırsatları Yakalama ve Değerlendirme	2
▪ Kişisel Sınırlarını Çizebilme	2
▪ İstikrarlı Olma Becerisi	2
▪ Çok Yönlü Gelişimin Sağlanması	2
▪ Problem Çözme Becerisi	1
▪ Girişkenlik	1
▪ Konfor Alanının Dışına Çıkma	1
▪ İş Arama Becerisi	1
▪ Kişisel Bakımına ve Görünümüne Önem Verme	1
▪ Araştırma Becerisi	1
▪ Karar Verme Becerisi	1
▪ Yaşam Boyu Öğrenme Bilinci	1
*Frekans: Katılımcılar tarafından ifade edilme sıklığı	

Tablo-3'te öğrencilerin sahip olması gereken 'kişisel-sosyal yeterlilikleri' ne yönelik görüşler incelendiğinde, "etkili iletişim becerisi ve üslup" (f=15) ve "yabancı dil becerisi" (f=15) en kritik unsurlar olduğu görülmektedir. Bununla birlikte katılımcıların, "özgüven" (f=9), "sosyal etkinliklere katılım" (f=8), "sektöründeki güncel gelişmelerin takibi" (f=7), "zaman yönetimi" (f=6) konularının diğer önemli unsurlar arasında sıralandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo-3 incelendiğinde ilk sıralarda yer almayan, kısmen daha düşük ifade edilme sıklığına sahip öğrencilerin sahip olması gereken ‘kişisel-sosyal yeterlilikleri’ ne ilişkin kritik unsurlar ise “sosyal medya okuryazarlığı ve kullanımı” (f=5), “öğrenci kulüplerine aktif katılım” (f=5), “sosyal uyum becerisi” (f=5), “eleştirel düşünme” (f=4), “liderlik becerisi” (f=4) “takım çalışması” (f=4), “network oluşturma becerisi” (f=4), “hizmet yönelimi” (f=4), “hızlı düşünebilme becerisi” (f=4), “içsel motivasyon” (f=4), “çalışma yaşamına dair haklarını bilmek ve aramak” (f=3), “empati becerisi” (f=3), “birey ve iş uyumu bilinci” (f=3), “sosyal istismara ilişkin farkındalık bilinci” (f=3), “kendini tanıma ve farkındalık” (f=3), “etkili sunum becerisi” (f=3), “kültürel farklılıkları kabul” (f=3), “öğrenme merakı” (f=3), “özerklik” (f=3), “sorumluluk alma bilinci” (f=3), “fırsatları yakalama ve değerlendirme” (f=2), “kişisel sınırlarını çizebilme” (f=2), “istikrarlı olma becerisi” (f=2), “çok yönlü gelişimin sağlanması” (f=2), “problem çözme becerisi” (f=2), “girişkenlik” (f=1), “konfor alanının dışına çıkma” (f=1), “iş arama becerisi” (f=1), “kişisel bakımına ve görünümüne önem verme” (f=1), “araştırma becerisi” (f=1), “karar verme becerisi” (f=1), “yaşam boyu öğrenme bilinci” (f=1) şeklindedir.

4.1.3. Sektörün İhtiyaç Duyduğu İşgücü Profiline, Öğrencilerin Sahip Olması Gereken ‘Profesyonel Gelişim Alanı’ Niteliklerine Yönelik Görüşler

Odak grup görüşmesi sonucunda öğrencilerin sahip olması gereken ‘Profesyonel Gelişim Alanı’ niteliklerine yönelik tüm görüşler ise Tablo-4’te sunulmuştur.

Tablo-4. Öğrencilerin Profesyonel Gelişim Alanı

Kodlar	Frekans*
▪ Kariyer Gelişimi Etkinlikleri	16
▪ Uygulama ve Staj İmkanlarının Geliştirilmesi	12
▪ Ön Hazırlık ve Değerlendirmelerin Artırılması	11
▪ Medya ve Teknolojiyi Kullanma Becerileri	9
▪ Multidisipliner Çalışmalar	9
▪ Sorumluluk Sahibi Olması	8
▪ Hayat Boyu Öğrenmeyi Bilmesi	8
▪ Kriz Yönetimi Yapabilmesi	7
▪ Ofis Programları	6
▪ Etkili İletişim Becerileri	6
▪ Bilgi Okuryazarlığı	5
▪ Mesleki Gelişim	5
▪ CV Hazırlama	4
▪ Kazanımların profesyonel Olması	4
▪ Müfredat ve Uygulamaların Örtüşmesi	4

▪ Teknik Geziler	4
▪ Kurum Kültürü	4
▪ Eleştirel Düşünmeyi Bilmesi	3
▪ Dil Becerileri	3
▪ Eğitimin Lisede Yoğunlaştırılması	3
▪ Sektör Bilgisi	3
▪ Mesleki Yatkınlığın Belirlenmesi	3
▪ Sektör/Paydaş Ziyaretleri	3
▪ Kendini Tanıma	2
▪ Sunum Hazırlama Teknikleri	2
▪ Stok Kullanımını Bilmesi	1
▪ Hasta Bakımını Bilmeli	1
▪ Mülakat Tekniklerini Bilmeli	1
▪ Liyakatı Bilmesi	1
▪ Okulların sınırlandırılıp Kalitenin Artırılması	1
▪ Meslek Kanununun Oluşturulması	1
▪ Kurumsal Verimliliği Yönetebilme	1
▪ İş Sağlığı Güvenliği	1
▪ Takım Çalışması Becerisi	1
▪ Gelişim Enstitüsünün Öneminin Artırılması	1
*Frekans: Katılımcılar tarafından ifade edilme sıklığı	

Tablo-4’de öğrencilerin profesyonel gelişim alanına yönelik görüşler incelendiğinde, “kariyer gelişimi etkinliklerinin” en kritik unsur (f=16) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte katılımcıların, “uygulama ve staj imkanlarının geliştirilmesi” (f=12), “ön hazırlık ve değerlendirmelerin artırılması” (f=11), “medya ve teknolojiyi kullanma becerileri” (f=9), “multidisipliner çalışmalar” (f=9) ve “sorumluluk sahibi olması” (f=8), “hayat boyu öğrenmeyi bilmesi” (f=8), “kriz yönetimi yapabilmesi” (f=7), “ofis programları” (f=6), “etkili iletişim becerileri” (f=6) konularını da diğer önemli unsurlar arasında sıraladıkları anlaşılmaktadır.

Tablo-4 incelendiğinde ilk sıralarda yer almayan, kısmen daha düşük ifade edilme sıklığına sahip öğrencilerin profesyonel gelişim alanına yönelik kritik unsurlar ise, “bilgi okuryazarlığı” (f=5), “mesleki gelişim” (f=5), “cv hazırlama” (f=4), “kazanımların profesyonel olması” (f=4), “müfredat ve uygulamaların örtüşmesi” (f=4), “teknik geziler” (f=4), “kurum kültürü” (f=4), “eleştirel düşünmeyi bilmesi” (f=3), “dil becerileri” (f=3), “eğitimin lisede yoğunlaştırılması” (f=3), “sektör bilgisi” (f=3), “mesleki yatkınlığın belirlenmesi” (f=3), “sektör/paydaş ziyaretleri” (f=3), “kendini tanıma” (f=2), “sunum hazırlama teknikleri” (f=2), “stok kullanımını bilmesi” (f=1), “hasta bakımını bilmeli” (f=1), “mülakat tekniklerini bilmeli” (f=1), “liyakatı bilmesi” (f=1), “okulların sınırlandırılıp kalitenin artırılması” (f=1), “meslek kanununun oluşturulması” (f=1), “kurumsal verimliliği yönetebilme” (f=1), “iş sağlığı güvenliği”

(f=1), “takım çalışması becerisi” (f=1), “gelişim enstitüsünün öneminin artırılması” (f=1) şeklindedir.

4.1.4. Sektörün İhtiyaç Duyduğu İşgücü Profilinde, Öğrencilerin Sahip Olması Gereken ‘Dijital Yaşam Yeterlilikleri’ ne Yönelik Görüşler

Odak grup görüşmesi sonucunda sektörün ihtiyaç duyduğu işgücü profilinde, öğrencilerin sahip olması gereken ‘dijital yaşam yeterlilikleri’ ne yönelik tüm görüşler Tablo-5’te sunulmuştur.

Tablo-5. Öğrencilerin Dijital Yaşam Yeterlilikleri

Kodlar	Frekans*
▪ Dijital Teknoloji Kullanımının Öğretilmesi	17
▪ Ofis Programı Eğitimlerinin Verilmesi	14
▪ Sosyal Medya Okur-Yazarlığı	14
▪ Dijital İletişim Yeterliliğinin Arttırılması	10
▪ Teknolojik Değişimleri Takip Etme	9
▪ Yazılım Eğitimlerinin Alınması	6
▪ Farklı Teknolojik Uygulamalarının Kullanımı	5
▪ Dijital Ödeme Sistemlerinin Arttırılması	5
▪ Mobil Cihaz Kullanımının Arttırılması	5
▪ Bilgi Güvenliği ve Etik Konusunda Kendilerini Geliştirmeleri	5
▪ Sektörlerin Dijital Görünürlüğünün Arttırılması	4
▪ Tıbbi Cihaz Kullanım Eğitimi Verilmesi	3
▪ Güncel Programların Öğretimi	3
▪ Ücretsiz Dijital Programların Kullanımı	3
▪ Üniversite Oryantasyon Kullanımı	3
▪ Siber Güvenliğin Arttırılması	3
▪ Akademik Tarama Metotlarının Kullanılması	2
▪ Etkili Sosyal Medya Kullanımı	2
▪ Yüz Yüze/ Uzaktan Sertifikasyon Programları	2
▪ Yabancı Dil Eğitimi Verilmesi	1
▪ Görev Bilinci Yüksek Olmalı	1
▪ Doğru Bilgiye Erişimin Sağlanması	1
▪ Staj Programlarının Yaygınlaştırılması	1
▪ Dijital Yeterlilikle İlgili Konferans ve Konuşmaların Yapılması	1
*Frekans: Katılımcılar tarafından ifade edilme sıklığı	

Tablo-5’te öğrencilerin dijital yaşam yeterliliklerine yönelik görüşler incelendiğinde, “dijital teknoloji kullanımının öğretilmesi” en kritik unsur (f=17) olduğu görülmektedir.

Bununla birlikte katılımcıların, “ofis programı eğitimlerinin verilmesi” (f=14), “sosyal medya okur-yazarlığı” (f=14), “dijital iletişim yeterliliğinin artırılması” (f=10), “teknolojik değişimleri takip etme” (f=9) ve “yazılım eğitimlerinin alınması” (f=6), “farklı teknolojik uygulamalarının kullanımı” (f=5), “dijital ödeme sistemlerinin artırılması” (f=5), “mobil cihaz kullanımının artırılması” (f=5), “bilgi güvenliği ve etik konusunda kendilerini geliştirmeleri” (f=5) konularını da diğer önemli unsurlar arasında sıraladıkları anlaşılmaktadır.

Tablo-4 incelendiğinde ilk sıralarda yer almayan, kısmen daha düşük ifade edilme sıklığına sahip öğrencilerin dijital yaşam yeterliliklerine yönelik kritik unsurlar ise “sektörlerin dijital görünürlüğünün artırılması” (f=4), “tıbbi cihaz kullanım eğitimi verilmesi” (f=3), “güncel programların öğretimi” (f=3), “ücretsiz dijital programların kullanımı” (f=3), “üniversite oryantasyon kullanımı” (f=3), “siber güvenliğin artırılması” (f=3), “akademik tarama metotlarının kullanılması” (f=2), “etkili sosyal medya kullanımı” (f=2), “yüz yüze/ uzaktan sertifikasyon programları” (f=2), “yabancı dil eğitimi verilmesi” (f=1), “görev bilinci yüksek olmalı” (f=1), “doğru bilgiye erişimin sağlanması” (f=1), “staj programlarının yaygınlaştırılması” (f=1), “dijital yeterlilikle ilgili konferans ve konuşmaların yapılması” (f=1) şeklindedir.

4.1.5. Öğrencilerin Üniversite Sonrası ‘İş Yaşamına ve Sosyal Yaşama Uyum’unu Güçlendirmeye Yönelik Görüşler

Odak grup görüşmesi sonucunda, üniversite sonrası ‘iş yaşamına ve sosyal yaşama uyum’ unu güçlendirmeye yönelik tüm görüşler Tablo-6’da sunulmuştur.

Tablo-6. İş Yaşamına Ve Sosyal Yaşama Uyum’unu Güçlendirmeye Yönelik Görüşler

Kodlar	Frekans*
▪ Kültürel Farklılıkların Kabulünün Sağlanması	10
▪ Yabancı Dil Yeterliliğinin Artırılması	9
▪ İletişim Becerisinin Geliştirilmesi	8
▪ Staj Olanaklarının Artırılması (Süresinin Uzatılması vb.)	7
▪ Zaman Yönetimi	7
▪ Etkili Çalışma Yöntemlerini Öğrenmesi	6
▪ Takım Çalışması ve Uyumluluk Becerileri Edinmesi	6
▪ Öğrenci Kulüplerine Aktif Katılımın Sağlanması	5
▪ Sorumluluk Bilincinin Geliştirilmesi	4
▪ Sosyal Aktivitelerin Artırılması (Sanatsal, Sportif vb.)	4
▪ Hukuki Okuryazarlık	4

▪ Bilimsel Aktivitelerin Arttırılması (Konferans, Sempozyum vb.)	4
▪ Mezun Buluşmaları (Yüz yüze veya Online)	4
▪ Online Çalışma Becerisinin Kazandırılması	4
▪ İş Dünyasına Yönelik Gerçekçi Beklentiler Edinmeleri	4
▪ Kariyer Günleri Etkinlikleri	3
▪ Sektör, Öğrenci ve Akademi Buluşmaları	3
▪ Değişimi Yönetme ve Uyum Sağlama Becerisi	3
▪ Liderlik Eğitimi	3
▪ Konfor Alanından Uzaklaşma Bilinci	3
▪ Kaygı Yönetimi Becerisi	3
▪ Öz-Yönetim Becerisi	3
▪ Psikolojik Sağlamlığın Arttırılması	3
▪ Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimlerin Düzenlenmesi	2
▪ Oryantasyon Eğitimi	2
▪ Estetik Bakış Açısının Geliştirilmesi	2
▪ Alana İlişkin Yeterliğin Desteklenmesi	2
▪ İkna Yeteneğinin Öğretilmesi	2
▪ Finansal Okuryazarlık	2
▪ Teknoloji Okuryazarlığı	2
▪ Network Oluşturma Becerisi	2
▪ Kriz Yönetimi Becerisi	2
▪ Bilişim Becerilerinin Öğretilmesi	2
▪ Sosyal Medya Okuryazarlığı	2
▪ Empati Becerisi	2
▪ İş Yaşamındaki Güncel Gelişmelerin Takibi	1
▪ Bilimsel Gelişmeleri Takip Etme	1
▪ Yaratıcılığın Geliştirilmesi	1
▪ Yenilikçi Öğretim Programları	1
▪ Başarılarla Teşvik Verilmesi	1
▪ Mezuniyet Sonrası için İş Görüşmeleri	1
▪ Hiyerarşi Bilinci	1
▪ Kısmi Zamanlı Çalışma Olanakları	1
▪ Aile Desteğinin Sağlanması	1
▪ Sektör Temsilcilerinin Öğrencilere Mentörlük Yapması	1
▪ Motivasyon Eğitimleri	1
▪ Güncel Gelişmelerin Takibi	1
▪ Lisans Eğitiminin İlk Yıllarında Uzmanlık Alanı Belirleme	1
▪ İş Etiği Kazandırılması	1
▪ Okuma Becerisi Kazandırılması	1
▪ Sosyal Sorumluluk Projelerinde Görev Alma	1
*Frekans: Katılımcılar tarafından ifade edilme sıklığı	

Tablo-6’da iş yaşamına ve sosyal yaşama uyum’unu güçlendirmeye yönelik görüşler incelendiğinde, “kültürel farklılıkların kabulünün sağlanması” en kritik unsur (f=10) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte katılımcıların, “yabancı dil yeterliğinin artırılması” (f=9), “iletişim becerisinin geliştirilmesi” (f=8), “staj olanaklarının artırılması” (f=7), “zaman yönetimi” (f=7) ve “etkili çalışma yöntemlerini öğrenmesi” (f=6), “takım çalışması ve uyumluluk becerileri edinmesi” (f=6), “öğrenci kulüplerine aktif katılımın sağlanması” (f=5), konularını da diğer önemli unsurlar arasında sıraladıkları anlaşılmaktadır.

Tablo-6 incelendiğinde ilk sıralarda yer almayan, kısmen daha düşük ifade edilme sıklığına sahip öğrencilerin iş yaşamına ve sosyal yaşama uyum’unu güçlendirmeye yönelik kritik unsurlar ise “sorumluluk bilincinin geliştirilmesi” (f=4), “sosyal aktivitelerin artırılması” (f=4), “hukuki okuryazarlık” (f=4), “bilimsel aktivitelerin artırılması” (f=4), “mezun buluşmaları” (f=4), “online çalışma becerisinin kazandırılması” (f=4), “iş dünyasına yönelik gerçekçi beklentiler edinmeleri” (f=4), “kariyer günleri etkinlikleri” (f=3), “sektör, öğrenci ve akademi buluşmaları” (f=3), “değişimi yönetme ve uyum sağlama becerisi” (f=3), “liderlik eğitimi” (f=3), “konfor alanından uzaklaşma bilinci” (f=3), “kaygı yönetimi becerisi” (f=3), “öz-yönetim becerisi” (f=3), “psikolojik sağlamlığın artırılması” (f=3), “kişisel gelişime yönelik eğitimlerin düzenlenmesi” (f=2), “oryantasyon eğitimi” (f=2), “estetik bakış açısının geliştirilmesi” (f=2), “alana ilişkin yeterliğin desteklenmesi” (f=2), “ikna yeteneğinin öğretilmesi” (f=2), “finansal okuryazarlık” (f=2), “teknoloji okuryazarlığı” (f=2), “network oluşturma becerisi” (f=2), “kriz yönetimi becerisi” (f=2), “bilişim becerilerinin öğretilmesi” (f=2), “sosyal medya okuryazarlığı” (f=2), “empati becerisi” (f=2), “iş yaşamındaki güncel gelişmelerin takibi” (f=1), “bilimsel gelişmeleri takip etme” (f=1), “yaratıcılığın geliştirilmesi” (f=1), “yenilikçi öğretim programları” (f=1), “başarılarla teşvik verilmesi”(f=1), “mezuniyet sonrası için iş görüşmeleri” (f=1), “hiyerarşi bilinci” (f=1), “kısmi zamanlı çalışma olanakları” (f=1), “aile desteğinin sağlanması” (f=1), “sektör temsilcilerinin öğrencilere mentörlük yapması” (f=1), “motivasyon eğitimleri” (f=1), “güncel gelişmelerin takibi” (f=1), “lisans eğitiminin ilk yıllarında uzmanlık alanı belirleme” (f=1), “iş etiği kazandırılması” (f=1), “okuma becerisi kazandırılması” (f=1), “sosyal sorumluluk projelerinde görev alma” (f=1) şeklindedir.

5.Sonuç ve Öneriler

Proje geliştirme çalışmayı, 17 Ekim 2022 tarihinde Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nden 40 akademisyen, 16 öğretim görevlisi ile sektörde çalışan 44 farklı sektör temsilcisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak, sektörün ihtiyaç duyduğu işgücü profilinde 5 başlıkta gruplardan elde edilen sonuçlar incelendiğinde;

- 1) Öğrenme ve yenilenme becerileri,
- 2) Kişisel-sosyal yaşam alanı,
- 3) Profesyonel gelişim alanı,
- 4) Dijital yaşam yeterlilikleri,
- 5) İş Yaşamına ve sosyal yaşama uyum olarak şekliindedir.

1-Sektörün ihtiyaç duyduğu işgücü profilinde, öğrencilerin sahip olması gereken *öğrenme ve yenilenme becerilerine* yönelik sonuçlar incelendiğinde; uygulamalı eğitimin ön plana çıkarılması, erken staj imkanları, etkin iletişim becerisinin geliştirilmesi, uygulamalı eğitimlerde akademi ve sektör uyumu, temel beceri ve kişisel gelişim eğitimleri ve eleştirel/sorgulayıcı birey yetiştirilmesi, çözüm odaklı yaklaşım becerisi, doğru staj oryantasyonu ve yönlendirmesi konuları önemli unsurlar arasında sıralanmaktadır.

2- Sektörün ihtiyaç duyduğu işgücü profilinde, *öğrencilerin sahip olması gereken kişisel-sosyal yeterliliklerine* yönelik sonuçlar incelendiğinde; etkili iletişim becerisi ve üslup ve yabancı dil becerisi, özgüven, sosyal etkinliklere katılım, sektöründeki güncel gelişmelerin takibi, zaman yönetimi konularının diğer önemli unsurlar arasında sıralanmaktadır.

3- Sektörün ihtiyaç duyduğu işgücü profilinde, *öğrencilerin sahip olması gereken profesyonel gelişim alanı niteliklerine yönelik sonuçlar*; kariyer gelişimi etkinliklerinin, uygulama ve staj imkanlarının geliştirilmesi, ön hazırlık ve değerlendirmelerin artırılması, medya ve teknolojiyi kullanma becerileri, multidisipliner çalışmalar ve sorumluluk sahibi olması, hayat boyu öğrenmeyi bilmesi, kriz yönetimi yapabilmesi, ofis programlar, etkili iletişim becerileri konularını da diğer önemli unsurlar arasında sıralandıkları anlaşılmaktadır.

4- Sektörün ihtiyaç duyduğu işgücü profilinde, *öğrencilerin sahip olması gereken dijital yaşam yeterliliklerine yönelik sonuçlar*; dijital teknoloji kullanımının öğretilmesi, ofis programı eğitimlerinin verilmesi, sosyal medya okur-yazarlığı, dijital iletişim yeterliliğinin artırılması, teknolojik değişimleri takip etme ve yazılım eğitimlerinin alınması, farklı teknolojik uygulamalarının kullanımı, dijital ödeme sistemlerinin artırılması, mobil cihaz kullanımının artırılması, bilgi güvenliği ve etik konusunda kendilerini geliştirmeleri konularını da diğer önemli unsurlar arasında sıralanmaktadır.

5- Öğrencilerin *üniversite sonrası iş yaşamına ve sosyal yaşama uyumunu güçlendirmeye* yönelik görüşler; kültürel farklılıkların kabulünün sağlanması, yabancı dil yeterliğinin artırılması, iletişim becerisinin geliştirilmesi, staj olanaklarının artırılması, zaman yönetimi ve etkili çalışma yöntemlerini öğrenmesi, takım çalışması ve uyumluluk becerileri edinmesi, öğrenci kulüplerine aktif katılımın sağlanması, konularını da diğer önemli unsurlar arasında sıralanmaktadır.

Tüm bu öne çıkan sonuçlar çerçevesinde şu öneriler geliştirilmiştir:

- 1-Öğrencilerin akademik becerilerinin profesyonel gelişim ile desteklenerek iş yaşamına hazırlanması,
- 2-Öğrencilerin profesyonel alandaki yeterliklerinin geliştirilmesinin ön planda tutulması,
- 3- Akademiye teoriden uygulamaya geçişte dönüşümsel bir etki yaratacak faaliyetlere yer verilmesi,
- 4-Sektörel yönelimleri akademiye dahil edecek projeler yapılması,
- 5-Öğrenme alanlarında öğrencilerin daha etkin, sorumluluk alan, yaratıcı ve yenilikçi öğrenme deneyimleri edinmesi,
- 6- Profesyonel gelişim alanlarında ortaya çıkan temel becerilerin (dil, dijital yeterlikler, özel alan yeterlikleri...vb) geliştirilmesi,
- 7- Dünyada yaşanan gelişmeler bağlamında öğrencilerin yeni dünyanın istediği becerileri fark etmesini sağlamak.